Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 169. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 11-го СЕРПНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 11, 1978 No. 169. VOL. LXXXV.

ПІДГОТОВА ДО ТРЕТЬОГО СВІТОВОГО КОНҐРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

В КАНАДІ ВІДБУВСЯ НАДЗВИЧАЙНИЙ СОБОР УГПЦ, РУКОПОЛОЖЕНО НОВОГО ЄПИСКОПА

Хіротонія Єпископа Василя (Федака). 16 липня 1978 р. у Всеканадській Катедрі Пресвятої Тройці у Вінніпезі, Ман, (зліва направо) Архиєпископ Борис (Яковкевич), Єпископ Миколай (Дебрин) і Митрополит Андрей (Метюк) рукоположили Архимандрита Василя (Федака) на Єпископа Саскатунського, вікарія Середньої Єпархії

Вінніпеґ, Канада. — Газета „Вісник", орган Української Греко-Православної Церкви в Канаді, інформує у числі з 1-го серпня ц.р., що в днях 15 і 16-го липня ц. р. там відбувся надзвичайний Собор цієї Церкви, який був скликаний для відзначення 60-річчя існування УГПЦеркви в Канаді та для доповнення Священного Єпископату. Собор був багатолюдний і відбувся святочно та урочисто. Вершком урочистостей був вибір і рукоположення архимандрита Василя Федака на єпископа Саскатунського, вікарія середньої Єпархії УГПЦ. Владика Миколай став єпископом Торонта і східньої Єпархії. Собор також вирішив, що ювілейним проєктом є збірання фондів для видання історії УГПЦ. Перед Собором відбули свої наради також Собор Єпископів та Консисторія.

Надзвичайний Собор розпочався в суботу, 15-го липня Святою Літургією у Всеканадській катедрі Пресвятої Трійці, яку відслужив Владика Миколай в сослуженні багатьох отців; співав хор священиків під диригентурою о. прот. Федора Легенюка. Після Богослуження Собор відкрив у катедральній авдиторії Блаженніший Митрополит Андрей. Владика звернув окрему увагу на велику відповідальність православних українців у вільному світі у відношенні до своєї Церкви в Україні. З доручення Владики Митрополита Андрея о. митр. прот. Д. Лучак, голова Президії Консисторії, приступив до вибору президії Собору. Головою Собору зі свого становища завжди є Первоієрарх УГПЦ Митрополит Андрей. Було обрано також предсідників численних Соборових Комісій.

На другій сесії Собору Владика Митрополит Андрей виголосив доповідь, головною темою якої було відзначення 60-річчя УГПЦеркви в Канаді. Він закликав приявних на Соборі мішно стояти на сторожі усіх наших церковно-релігійних і культурно-національних скарбів та намагатися передати своїм нащадкам не тільки матеріяльні надбання, але також надбання духові і любов до всього рідного. Владика закликав делеґатів, а через них усіх вірних УГПЦ, до дальшої праці в Господньому Винограднику; зупинився над справою підбору кандидатів на єпископів та багатьма іншими справами. Доповідь про 60-річчя УГПЦ виголосив також голова Консисторії митр. прот. Дмитро Лучак. До Почесної Президії Надзвичайного Собору було попрошено адміністратора УПЦА в Австралії протопресвітера Бориса Стасишина та секретаря Консисторії тієї ж Церкви інж.О.Черкаського, архипресвітера д-ра Семена А. Савчука, який, до речі, відмовився від високого єпископського становища, яке йому пропонував Владика Митрополит, суддю Івана Соломона, голову дирекції колеґії св. Андрея, пані Анастасію Шемелюк-Радомську — голову Централі Союзу Українок Канади. Крім усних, на Соборі були відчитані письмові привіти від Владики Мстислава — Митрополита Української Православної Церкви в ЗСА, Владики Максима Германюка — Митрополита Української Католицької Церкви в Канаді, від єпископа Ореста з Німеччини, від архиєпископа Білоруської Православної Церкви Миколая, протопресвітера А. Дублянського — голови Вищого Церковного Правління УАПЦ в Німеччині, протопресвітера А. Селепини — голови Консисторії УПЦ в ЗСА та багатьох інших церковних й світських осіб.

Найважливішою і хвилюючою частиною Собору був вибір і рукоположення, а опісля висвячення на єпископа дотеперішнього архимандрита Василя Федака, який був запропонований на це становище Собором Єпископів і Консисторією УГПЦеркви в Канаді.

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРЕЗИДІЇ СЕКРЕТАРІЯТУ СКВУ

У дні 22-го липня 1978 р. в Ню Йорку відбулося пленарне засідання Підготовчого Комітету III Світового Конгресу Вільних Українців. В ньому взяли участь о. митрат д-р Василь Кушнір, голова; Йосип Лисогір і Микола Плав'юк, заступники голови; д-р Микола Кушпета, голова Програмової Комісії; ред. Ігнат Білинський, голова Організаційної Комісії; о. митрат Мирослав Харина, голова Комісії церковно-релігійних справ; д-р Богдан Гнатюк, голова Фінансової Комісії; Леонід Філь, голова Номінаційної Комісії; мгр Іван Базарко, голова Мистецької Підкомісії; мгр Іван Винник, голова Бенкетової Підкомісії; Василь Кирилюк, голова Верифікаційної Комісії; Іван Олексин, екзекутивний заступник президента УККА; мгр Борис Потапенко, керівник бюра СКВУ в Ню Йорку, та д-р Аскольд Лозинський, відпоручник Відділу УККА в Ню Йорку.

У висліді проведеної підготовчої праці стверджено, що III СКВУ відбудеться в днях від 23-го до 26-го листопада 1978 р. в готелі „Американа", 801 Seventh Avenue, Tel. (212) 581-1000. Напередодні Конгресу відбудуться з'їзди і конференції Рад і Комісій СКВУ та міжкрайових організацій — членів СКВУ. Всі вони повинні закінчити свою працю перед відкриттям III Конгресу СКВУ.

В дні 23-го листопада 1978 р. о год. 2.00 по полудні відбудеться екуменічний молебень у Катедрі св. Патрика в Ню Йорку з участю Владик і священства Українських Церков. Святочне відкриття III Конгресу відбудеться того ж дня о год. 4.00 по полудні в готелі „Американа" з окремим відзначенням 60-річчя проголошення Державної Суверенности й Соборности Українського Народу.

В програмі Конгресу передбачено звіти керівних органів СКВУ за останніх п'ять років та дискусії над ними, три програмові доповіді, евентуальні поправки до статуту СКВУ, вибір нових керівних органів СКВУ, схвалення бюджету СКВУ та схвалення напрямних дії СКВУ на чергову каденцію.

Окремо намічено плян акції під кличем „В обороні прав України і поневолених Москвою народів — за деколонізацію СССР", про що наша спільнота буде своєчасно повідомлена.

У четвер, 23-го листопада 1978 р., о год. 6.30 вечора в залі „Карнеґі Голл" відбудеться конгресовий концерт з участю чоловічого хору „Гомін" з Англії, жіночого хору „Веснівка" з Торонто, Канада, мішаного хору „Думка" з Ню Йорку та Павла Плішки, баса Метрополітальної Опери Ню Йорку. В суботу, 25-го листопада, о год. 7.30 вечора в готелі „Американа" відбудеться конгресовий бенкет з участю делеґатів, почесних гостей Конгресу та широкої української громади Ню Йорку й околиці. До участи в конгресовому бенкеті запрошено представників американського уряду та урядів інших країн українського поселення і представників світових конгресів інших народів. На головного промовця Президія Секретаріяту СКВУ вирішила запросити генерала Петра Григоренка.

Президія Секретаріяту СКВУ пригадує, що управненими до висилки делеґатів на III СКВУ є: Українська Католицька Церква — 20 делеґатів, Українська Православна Церква — 20 делеґатів, Українські Євангельські і Баптистські Об'єднання — 10 делеґатів, центральні репрезентації Канади, ЗСА, Европи, Австрії, Арґентини і Бразилії — по 20 делеґатів, міжкрайові надбудови — члени СКВУ — по 5 делеґатів, крайові організації — члени СКВУ — по 3 делеґати. Зголошення слід закінчити до 31-го серпня 1978 р. на адресу Президії Секретаріяту СКВУ.

Крім управнених делеґатів, Президія Секретаріяту СКВУ запросила як почесних гостей Конгресу Владик Української Католицької та Української Православної Церков, членів Проводів Українських Євангельських і Баптистських Об'єднань, голів українських монаших чинів, лідерів українських політичних організацій та установ: Всі центральні репрезентації запрошують на III СКВУ представників урядів країн свого поселення та парляментаристів українського роду. До почесної Президії III СКВУ Президія вирішила запросити представників Українських Церков, голову СФУЖО і голів центральних репрезентацій Канади, ЗСА, Европи, Австрії, Арґентини і Бразилії. Всім зголошеним делеґатам бюро Президії Секретаріяту СКВУ вишле окремі картки резервації готелевих приміщень. Всі гості, які бажають перебувати в готелі „Американа" під час Конгресу, повинні зробити резервації безпосередньо в адміністрації готелю. Для одержання знижкових цін, слід зголосити, що гості братимуть участь у III СКВУ.

Конґресова оплата для делеґатів Конгресу становить 50.00 дол.; конгресова оплата для гостей Конгресу — 20.00 дол.; квитки вступу на конґресовий бенкет — 30.00 дол.; квитки вступу на конгресовий концерт — 5.00, 7.00 і 10.00 дол. Оплата за бенкетовий квиток включена в конґресову оплату делеґатів. Всі делеґати і гості одержать друковані звіти з діяльности Президії Секретаріяту СКВУ та видання в англійській мові з інформаційними матеріялами про діяльність СКВУ на відтинку оборони українських політичних в'язнів, Церкви і релігії в Україні. Окремо можна буде набути збірник СКВУ та інші видання.

Проведення запляноваṅої програми Конгресу і його підготова коштуватимуть, на основі досвіду з I і II Конгресів, біля 100,000.00 Тому Президія Секретаріяту СКВУ закликає проводи центральних репрезентацій, міжкрайових надбудов і крайових організацій в часі від 15-го вересня до 15-го жовтня 1978 р. провести збірку на фонд III СКВУ. Всю українську громаду просимо підтримати цю акцію і складати пожертви через центральні репрезентації або прямо на адресу Президії Секретаріяту: 239A Bloor St. West, Toronto, Ontario, Canada, M6S 1P6.

Одночасно закликаємо тих, які ще не розчислились за Травневу Збірку, або не вплатили в цілості задеклярованих пожертв, скінчити розрахунки не пізніше 31-го серпня 1978 р. з Президією Секретаріяту СКВУ, щоб можна було з нагоди III СКВУ опублікувати повний список жертводавців на фонд СКВУ, як також наділити грамотами поодиноких осіб за вплачені більші пожертви.

Президія Секретаріяту СКВУ закликає проводи складових організацій подбати, щоб усі вони були заступлені своїми делеґатами на III СКВУ. Українську спільноту просимо підтримати збірку на фонд СКВУ і масовою участю в екуменічному молебні, концерті, бенкеті, як також у нарадах III Конгресу в характері гостей дати вияв солідарности, єдности і сили нашої спільноти у вільному світі. Тільки об'єднано ми зможемо гідно заманіфестувати наше бажання і здібність допомогти українському народові в його боротьбі за визволення і скріпити силу української спільноти поза межами України.

Президія Секретаріяту СКВУ

1-го серпня 1978 р.

РОЗАЛИНН КАРТЕР ОЧОЛЮВАТИМЕ ДЕЛЕҐАЦІЮ ЗСА НА ПОХОРОНІ ПАПИ ПАВЛА УІ

Ватиканська швайцарська сторожа віддає пошану тлінним останкам Папи Павла УІ, що їх в домовині вносять до Базиліки св. Петра, де їх і похоронять цієї суботи, 12-го серпня 1978 р.

Вашінґтон/Ватикан. — Білий Дім інформує, що делеґацію ЗСА на похороні Папи Павла УІ, який відбудеться в суботу, 12-го серпня, очолюватиме п-і Розалинн Картер, дружина президента Джіммі Картера, а не віцепрезидент Волтер Мондейл, як раніше думали.

Фейт Коллінс, дорадниця п-і Картер, сказала кореспондентам, що прізвища інших членів американської делеґації і час відлету їх до Риму будуть подані пізніше.

Коли в 1963-му році помер Папа Іван XXIII, то делеґацію ЗСА на його похороні очолював тодішній віцепрезидент Линден Б. Джонсон, пізніший Президент ЗСА. Тому і передбачували, що на похороні Папи Павла на чолі американської делеґації буде віцепрезидент Мондейл, але з його канцелярії інформують, що він не братиме участи в похоронах.

Того самого дня з Ватикану поінформували, що з 12-ох американських кардиналів тільки 8 братимуть участь у конкляве, на якому виберуть нового Папу. Згідно з новими правилами, встановленими за понтифікату Папи Павла, тільки кардинали, які ще не переступили 80-го року життя, можуть брати участь у виборчому конкляве. Три американські кардинали вже мають понад 80 років, а четвертий, 69-річний кардинал Джон Джозеф Врайт, має перейти операцію більма очей у Бостоні, Массачусетс, і тому теж не голосуватиме на нового Папу. У конкляве уповноважені брати участь 115 із 130-ох кардиналів. Блаженніший Патріярх Помісної Української Католицької Церкви, кардинал Йосиф Сліпий, з уваги на свій вік не візьме участи у виборі нового Папи Римського. Конкляве кардиналів почнеться не скоріше, як 21-го, але не пізніше як 2[illegible]-го цього місяця.

„РОЗКУЙ ЗАКУТУ УКРАЇНУ!" БУЛО ГАСЛОМ 29-ОЇ ЗУСТРІЧІ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ Й АМЕРИКИ

(І. Дурбак). — У 60-річчя проголошення самостійности Української Народної Республіки, 40-річчя смерти полк. Є. Коновальця та 35-річчя АБН відбулася заходом організацій Українського Визвольного Фронту 9-го липня ц. р. на сумівській оселі „Веселка" біля Торонта величава національна маніфестація при участи понад 6.000 українців з Канади, Америки та інших країн, навіть з України. В 10 год. ранку у каплиці на площі Преосв. Владика Ісидор Борецький відправив польову Архиєрейську Службу Божу і сказав патріотичну проповідь. Співав хор „Прометей" під орудою маестра В. Кардаша, оркестра „Батурин" відіграла кілька релігійних пісень. В 2-ій год. почалася національна маніфестація. Трибуну оформив мистець В. Беднарський. Вгорі виднів напис — „Розкуй закуту Україну!", зліва подані три роковини, справа — великий портрет полк. Є. Коновальця, основника і Провідника ОУН. Б. Гаргай кермував програмою. Оркестра „Батурин" відіграла канадський і український гимни, потім відбулася дефіляда сумівської молоді перед трибуною, де стояли: Владика Ізидор, ген. П. Григоренко, представники організацій і преси. Голова ГУ ЛВУ мгр Т. Буйняк відкрив маніфестацію короткою промовою. Салют Поляглим відіграв на трубці О. Хахула. Міністер багатокультурности Н. Кафік (українського роду) вітав від імені уряду Канади, виголосив промову в англійській мові про оборону людських прав і політику багатокультурности в Канаді. Хор „Прометей" відспівав низку патріотичних і повстанських пісень. Ред. В. Дідюк прочитав привіт від Блаженнішого Патріярха Йосифа, що його прийнято невмовкаючими оплесками. Інж. І. Кашуба з Мюнхену прочитав привіт від Я. Стецька, голови Проводу ОУН і президента АБН. Ген. П. Григоренко виголосив зворушливу промову. Дальше співав дівочий хор „Діброва" під орудою маестра В. Кардаша. Головну доповідь виголосив адв. А. Лозинський з Ню Йорку. Потім виступала танцювальна сумівська група „Орлик" з Гамільтону. Промовляли: пані Уляна Целевич від ОЖ ОЧСУ, д-р Р. Малащук — голова СУВФ, мгр Ю. Шимко, ген. секретар СКВУ, А. Соколик від ООЧСУ, В. Мазур від УККА і УНП, Л. Філь, голова УНО. У збірній деклямації „Огнем народжені" під керівництвом д-р А. Стебельської, виступили: Стефа Коваль-Шимко, В. Довганюк, Люба Баран, Ірка Гусар, Є. Івасюк, Надя Сосідко, Таня Хабурська, Леся Шимко, Оля Щурик, що деклямували поезії Ю. Липи й Р. Володимира. Дальше виступали: танцювальна сумівська група „Орлик" з Ошави, танцювальна сумівська група „Веснянка" з Велланду, гуцульські „Троїсті музики" зі співачкою Ганною Томяк. Ред. В. Дідюк прочитав письмові привіти та сказав кінцеве слово. Виступала оркестра „Батурин", вкінці виступили разом „Прометей", „Діброва" й „Батурин". Співом українського національного гимну закінчено цю величаву українську маніфестацію, найбільшу цього літа на північно-американському континенті.

У КОНҐРЕСІ СТВОРЕНО ДВОПАРТІЙНУ „КОАЛІЦІЮ ЗА МИР ЧЕРЕЗ СИЛУ"

Вашінґтон. — У вівторок, 8-го серпня, тут формально повідомлено про створення „Коаліції за мир через силу", до якої входить 148 законодавців з обох Палат Конгресу і з обох головних політичних партій. Метою коаліції є переконати уряд, що Америка мусить здобути військову перевагу над Совєтським Союзом, щоб в такий спосіб запобігти загрозі для вільного світу з боку всезростаючої військової могутности СССР.

Двопартійна конґресова „Коаліція за мир через силу" тісно співпрацюватиме з організаціями і цивільними особами, які, подібно як „Коаліція", переконані, що Совєтський Союз рахується тільки з тими, які говорять з позиції сили, і вважають, що уряд президента Джіммі Картера готовий йти на „небезпечні концесії для Совєтського Союзу", які не доведуть до світового миру, а тільки спричиняться до скріплення сили і впливів СССР.

Республіканський сенатор Роберт Дол з Канзасу, кандидат на віцепрезидента ЗСА у 1976-му році, та республіканський сенатор Пол Лаксалт із Невади, відомі з їхніх консервативних політичних поглядів — це два із багатьох співпредсідників цієї „Коаліції за мир через силу". З-поза Конгресу співпредсідниками також є: Вілліям Саймон, колишній секретар скарбу; адмірал Томас Мурер і генерал Лайман Лемніцер, колишні голови Об'єднаних Шефів Штабу; генерал Джон Сінґлявб, колишній командир американських частин в Південній Кореї, який зрезигнував з військової служби, бо публічно критикував деякі аспекти оборонної політики уряду президента Картера; Джон М. Фішер, президент Американської Ради Безпеки, приватної організації, яка обстоює становище, що ЗСА задля світового миру мусять залишитися найсильнішою військовою потугою.

Фішер, інформуючи минулого вівтірка про створення „Коаліції", накреслив головні її цілі, між ними: ЗСА мусять здобути військову перевагу над Со-

(Закінчення на ст. 4-ій)

Юні бандуристи на одумівській оселі „Київ" заповідають концерт

Аккорд, Н. Й. (О. Ш.). — На одумівській оселі „Київ" успішно переводиться Шостий Табір Українознавства, який включає вдосконалення гри на бандурі й теоретичні знання з українознавства. Навчання гри на бандурі проводиться під патронатом нашої славної Капелі Бандуристів ім. Т. Г. Шевченка. Велике зацікавлення молодих бандуристів викликали спеціяльні лекції Петра Ф. Гончаренка, адміністратора Капелі, зіньківського способу гри на бандурі.

Інструктори — П. І. Китастий, референт кадрів Капелі, Микола Дейчаківський, Р. Роточко і інші невтомно працюють з таборовиками. Коменданти — Нагорний, п-і Л. Китаста і Є.Кальман їм допомгають. Маестро Капшученко викликав зацікавлення скульптурою—таборовики і гості кожний зокрема намагається зробити свій твір найкращим.

На закінчення цього табору плянується традиційний концерт. Такі концерти кожного року були дуже успішні. Виконавці з гордістю здають іспит з двотижневої праці, а слухачі з приємністю віддають їм пошану за їхню плодовиту працю.

Такий концерт відбудеться цієї суботи 12-го серпня, в першій годині дня на одумівській оселі „Київ".

Японія переговорюватиме з Китаєм у справі договору приязні і співпраці

Токіо, Японія. — Ройтер інформує, що міністер закордонних справ Японії Сунао Сонода відбув розмову з міністром Китайської Народної Республіки Гуанґом Гуа і обидві сторони погодились розпочати на слідуючий тиждень розмови, метою яких буде усунути останні перешкоди до підписання давно заплянованого договору про приязнь і співпрацю між Японією і Китаєм. Сонода заявив кореспондентам, що він вибирається у вівторок, 15-го серпня ц. р. до Пекіну, переведе там зі своїми дорадниками вступні розмови, а потім приїде решта членів японської делеґації, щоб випрацювати подробиці договору.

Переговори були перервані майже три роки, бо уряд КНР настоював, щоб договір включав засуд геґемоністів, які всякими засобами намагаються поширити свій вплив у країнах Азії і Африки. Китайці мали на увазі Совєтський Союз, який від самого початку вів сильну кампанію проти підписання такого договору і робив натиск на Японію. Ілля С. Щербаков, новонайменований совєтський амбасадор до Китаю, який зайняв місце Василія С. Толстікова, відкликаного ненадійно в травні до Москви, розвинув велику активність, щоб перешкодити японсько-китайським переговорам. Совєтський Союз вважає, що мова договору сильно вдаряє по теперішній політиці не тільки СССР, але й інших соціялістичних держав.

Китайська делеґація виїхала до В'єтнаму на переговори

Пекін. — Ройтер інформує, що китайська делеґація на чолі з заступником міністра закордонних справ Китайської Народної Республіки Чунґ Гсі-тунґом виїхала 8-го серпня ц. р. до В'єтнаму на переговори з тамошнім урядом в справі поліпшення відносин між обома країнами і долі одного мільйона китайців, які живуть у В'єтнамі, але яких переслідує уряд і змушує покидати країну та виїжджати до Китаю. Представники обидвох країн шукатимуть також можливости закінчення цього страхітливого масового переселенчого процесу, який значно спричинився до погіршення відносин між КНР і В'єтнамом. В Пекіні свідомі того, що за кожним потягненням В'єтнаму слідкує Москва, яка готова дати йому всяку військову й іншу допомогу, якщо б в'єтнамці захотіли розпочати війну з китайським колосом, бо це не тільки послаблювало б Китай матеріяльно, але також підірвало б його престиж у світі. В'єтнамську сторону у переговорах заступає заступник міністра закордонних справ Гонґ Біч Сон. Це вказує, що він буде відповідальним за дальші переговори, якщо такі відбуватимуться в будучому між урядами обох країн. Політичні спостерігачі не очікують скорих результатів з переговорів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Як не ми, то хто?!...

Західній світ ще ніколи так голосно і настирливо не протестував проти засудів дисидентів совєтськими судами, як у випадку трьох останніх політичних процесів над членами Гельсінкських Груп: Анатолієм Щаранським, Александром Гінзбургом і Вікторасом Петкусом, яких окремо судили в Москві, Калузі і Вільнюсі. Про совєтське безправ'я і нелогічні обвинувачення прокуратури, яка намагалася нав'язати дисидентам співпрацю із західніми розвідчими агенціями, заговорили цим разом навіть голови держав, у першу чергу президент могутніх З'єднаних Стейтів Америки Джіммі Картер, прем'єр-міністер Великої Британії Джеймс Каллаген, французький президент Валерій Жіскар д'Естен, канцлер Західньої Німеччини Гельмут Шмідт та багато інших керівників держав, які висловили своє „негодування" з приводу совєтських судових спектаклів, не кажучи вже про численних парляментаристів, науковців, журналістів, письменників, поетів і спільнот у загальному. Всі вони, включно з президентом Картером, домагалися застосування політичних, а головно господарських санкцій супроти Совєтського Союзу, уряд якого систематично ламає підписану ним і 34-ма іншими державами світу Гельсінкську угоду і зовсім не додержується гуманітарних ухвал, які входять до Третього кошика постанов, вважаючи це „внутрішньою справою" СССР, до якої не повинні вмішуватись західні держави.

Про це виразно натякав у розмові з кореспондентами з нагоди відмічення третьої річниці Гельсінкської угоди заступник міністра закордонних справ СССР Анатолій Г. Ковальов, кажучи, що совєтські чинники не мають заміру дискутувати цих справ з представниками Заходу, вважаючи суди над дисидентами „внутрішньою справою" СССР. Очевидно, Ковальов, як раніше інші совєтські представники, підкреслив, що нікого в СССР не судять за політичні переконання, а карають тільки за „протизаконну активність", яка, згідно із совєтським правом, уважається „кримінальною діяльністю".

Не зважаючи на те, що остання західня реакція на політичні процеси в СССР є позитивним явищем на шляху до дальшого розвитку реального, а не ілюзійного погляду на внутрішню ситуацію в комуно-московській імперії, то її все одно треба вважати дуже однобічною. Прикладом могла б послужити дуже слабенька, анемічна реакція Заходу на такі ж політичні процеси і засуди в Україні, Грузії, Литві та інших республіках, а особливо на процес Левка Лук'яненка, якй став перед совєтським судом вже вдруге, відсидівши раніше 15 років за „зраду батьківщини" і за „антисовєтську агітацію та пропаганду". Руденка, Тихого, Матусевича, Мариновича і багатьох інших грузинських, українських, литовських, азербайджанських та інших патріотів і борців за національні й людські права покарано ще більш суворими вироками, як Щаранського і Гінзбурга, а все таки відгук, у порівнянні до реакції на процеси Щаранського, Гінзбурга і Петкуса був дуже слабий. Петкус був у тому „щасливому" положенні, що його процес відбувався у тому ж часі, як процеси двох його московських колег з Гельсінкської Групи, інакше бо він напевно поділив би долю українських в'язнів. Майже цілковите промовчання, за вийнятком журналу „Тайм" процесу над Лук'яненком великою пресою Заходу, хоч в інших випадках вона однозгідно і голосно засуджувала переслідування дисидентів в СССР, зокрема Щаранського і Гінзбурга, вказує виразно на дискримінаційне „вирізнення" Левка Лук'яненка, довголітнього борця за національні і людські права в Україні, отже і на дискримінаційний підхід та оцінку дисидентського руху в СССР деякими газетами.

Це не перший і навряд чи останній випадок такого дискримінаційного відношення до України, українців та українських змагань. Проте, найбільше лихо в тому, що ми, як одиниці і спільнота, давно про це знаємо, часто про це говоримо і виходить приблизно так, як Марк Твейн свого часу сказав про погоду: всі про неї говорять, але ніхто нічого в цій справі не робить. Очевидно, що нам жаль і досада бере, що справу чи не найбільш жорстокого і найбільш промовистого для совєтського беззаконня суду і засуду Левка Лук'яненка майже зігнорували — за деякими тільки вийнмками — державні мужі і засоби масової інформації. Але вдармося в груди і спитаймо самі себе, що ми в цій справі зробили. Лист Екзекутиви УККА до президента Картера та Президії КУК до міністра закордонних справ Канади Д. Джеймісона і демонстрації в Оттаві та Філядельфії, про які досі повідомлено, це крапля в морі того, що вчинили наші співгромадяни жидівського роду в справі Щаранського і Гінзбурга. Отже, сказавши фразою самих українських в'язнів-борців: якщо не ми, то хто?!

І. Вовчук

МОСКОВСЬКЕ МИРОТВОРСТВО ВИДИХАЛОСЬ

I

Всі ознаки вказують на зміну політичної погоди у великому трикутнику: Пекін-Вашінгтон-Москва. Туман миротворної дурійки з запамороченням великої політики ЗСА і Заходу мов би спадає. Після роздумуханих „на горе всім буржуям", як казав Блок, кривавих заворушень в Африці і намагань СССР совєтизувати шляхи постачання нафти для Західнього Світу, у Вашінгтоні уникають говорити про „розрядку". Після фахової травневої промови З.Бжезінського і виступу президента Картера в Анаполісі,слова „детант", „розрядка" зникають з ужитку, говорити про них вважається ознакою поганого тону. Доданих президента д-р Бжезінські в своїй промові дав всебічну аналізу відносин за миротворче запаморочення, а президент Картер промовляючи у військо-морській академії в Анаполісі,політичну дійсність окреслив зверненням до Л. Брежнєва: „Зробіть вибір між конфронтацією і співпрацею".

Згодом Президент з властивою йому нерішучістю злагіднював сказане, говорячи про стабільність у відносинах між обома країнами. На пресовій конференції 26 червня Президент, запевняючи про стабільність у відносинах з СССР, говорив, що ми хочемо жити в добрих відносинах і Л. Брежнєв хоче того. Хоч „визвольне" загарбництво СССР в Африці і викликає занепокоєння, але воно не загрожує мирові, — говорив Президент. А на запит про заяву Л. Брежнєва в Мінську, що „ЗСА в своїй політиці розграють китайську карту", Президент заявив, що ЗСА в своїй політиці ніколи не пробували і не будуть натровувати русских на КНР і навпаки. „Ми не дозволимо, — заявив Президент, — щоб якісь тимчасові дисгармонії і сварки за другорядні речі підривали наше прагнення до миру з СССР, нашу здатність встановити ліпші відносини з КНР". — Так подала „Правда".

Добра стабільність, за якої американську амбасаду в Москві обпутано підслуховувальними приладами.А коли їх випадково знайдено в опалювальній системі сусіднього будинку під час ремонту,то на заяви ліній протест проти таких дій міністерство зовнішніх справ СССР відповіло зухвалим поданням. В ньому обвинувачено співробітників американської амбасади за ... „зруйнування опальної споруди" в сусідньому совєтському будинкові, а головне за „пошкодження системи охорони, яка являла собою сугубо захисний захід у зв'язку з розвідувально-підривною діяльністю американських спецслужб". („Правда" 6 червня). Вимагаючи матеріяльного відшкодування і негайного припинення „провокацій", в подані твердиться, що з будинку амбасади ЗСА довший час „проводиться спеціяльними постами електронна розвідка для перехоплення зв'язку, в тому числі — радіотелефонних переговорів".

Випадок з підслуховими приладами — типовий для дипломатичних взаємин за миротворчого детанту. В своїй тотальній діяльності московська дипломатія використовує всі можливі, а то й понадможливі засоби для досягнення намічених глобальною стратегією політичних завдань. Які й кожний тоталітаризм, московсько-большевицька система не визнає компромісів і добровільно ніколи не поступається. В американській системі, що формувалась на комерційно-ділових відносинах, принцип поступок глибоко втілились в ділове життя, ними пройнято американське мислення, в тому числі й політичне з дипломатією. При обговоренні політичних завузлень американська дипломатія, йдучи на поступки, надіється, що цим спонука є до того і партнера.А совєтська дипломатія цупко тримається наміченого і добровільно не поступаючись, в більшості досягає свого. Політика поступок, так притаманна для миротворчої розрядки, привела до зовнішньо політичного посилення СССР. Сучасне миротворення з його уроєною безальтернативністю багато в чому нагадує умиротворення Гітлера, в якого архітекти московського миротворення багато навчились. Гітлер гарячився, а большевицький клан в Кремлі не поспішає, тільки послідовно, стосуючи в своїй агресії національно-визвольну стратегію, ширить совєтську „опіку", совєтизуючи „визволені" московською зброєю країни. А політика умиротворення, скоса поглядаючи, потурає тому.

[Продовження буде]

Л. Бурачинська

ДО СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ ЖІНОЧОГО РУХУ

Тут і там появляються у нашій пресі статті у справі жіночого руху і з більшим або меншим зрозумінням сприймає їх наш загал. У тому напрямку подіяємо становище країн, в яких живемо. У них ці справи теж не втішаються великим зрозумінням, а преса виловлює з них тільки сенсаційні нотки.

А варто було б докладніше застановитися над тими справами. Адже становище жінки в кожній країні завважує на степені її розвитку. Тому існує Комісія Статусу Жінки при ОН, тому впроваджують міністерство родини чи жіночих справ у різних країнах. Отже, ми повинні приглянутись до тих прямувань, щоб знайти відповідне місце й для української жінки серед них.

Коли хочемо з'ясувати становище жінки у світовому маштабі, то прийдеться нам поділити світ на три частини, як ми це тепер робимо з різних нагод. По одному боці, є великий круг західніх індустріялізованих країн, по другому боці неменший засяг комуністичного бльоку, а в протиставленні до того Третій Світ із примітивно-хліборобською господаркою. В країнах Заходу жінка здобула певні права й увійшла в інтелектуальне, суспільне й економічне життя кожної країни. Оцей поступ, оцей розвиток цивілізації, в якому ці країни перебувають, вона співтворила. Адже широко закроєний засяг здоровної служби, всі осяги початкового й середнього шкільництва, високий стан легкого промислу, добре поставлена обслуга людини — це все не стояло б на такому рівні, коли б жінка не прикладала тут своїх сил. Атмосферу людяності, увагу для суспільного лиха, пошану одиниці — це все зуміла побачити жінка і знайти для того вияв.

Звісно — це все не сталося відразу. Довго — бо майже півтори століття — жінка боролась за свої права у країнах Заходу. Шлях жіночого руху ішов етапами. Спершу жінка здобула право на освіту, потім на заробітну працю, а вкінці — їй далося найтрудніше — за свої громадські права. І цей її визвольний шлях ще не закінчився. Багато перешкод ще знаходиться на ньому — чи то у меншому вимірі її заробітної платні, чи то в обмеженні її професійної кар'єри. Тому жінка Заходу все ще є в стані боротьби за свої права. Ми є свідками її намагань і зусиль що проходять неraз у формі парляментарній, а не раз виходять на вулицю, шукаючи підтримки мас. Як кожен масовий рух — він має свої успіхи й недоліки. Але шляхетна ціль, до якої змагає, оправдує до певної міри і ті вибрики.

У країнах совєтського бльоку дуже скоро відкрили і зрозуміли державнотворчі спосібності жінки. Відоме Ленінське слівце, що „кожна куховарка повинна розумітись на керуванні державою", впроваджено в життя, але навиворіт. Це значить, що кожну куховарку запряжено до будівництва держави, не питаючись, що вона хоче, чи ні. І так у країнах совєтського бльоку занотовуємо теж величезний вклад жіночих зусиль у розбудову держави. Здоровна служба і шкільництво знаходяться майже виключно в руках жінок. Так само переважають вони в легкому промислі чи обслугуванні людини, це значить у кравецьких чи харчових станицях. Виходить, що ці ділянки відповідають жіночим здібностям. Але тут бачимо не тільки те! Жінки включені в мулярську чи слюсарську роботу, вони працюють у сталеварнях, копальнях, при вантаженні тягарів чи направі доріг. Над цим застановляються кореспонденти чужих газет. Хіба можна припускати, що на таку роботу жінки ідуть із радістю чи з власної охоти? Безумовно, що вони приневолені до того силою обставин, коли немає кращої роботи в даній околиці, а їй нелегко знятися з місця — шукати іншої.

Ми певні, що ніякої боротьби за жіночі права там немає. У совєтській конституції жінці признано рівне право і цим вона повинна вдоволитись. Що за гарною фасадою тієї деклярації криється справжнє поневолення жінки — це вже давно ствердили компетентні чинники. А боротьба з тим поневоленням тут зовсім неможлива. Навпаки, щороку 8 березня, коли встановлений День Жінки — партія й інші відповідальні чинники виспівують їй хвалу за її осяги, що їх вона завдячує виключно й тільки режимові. Тут і там підносяться в пресі голоси про те, що жінка навантажена не тільки заробітною але й домашньою працею, а чоловіки їй у тому не допомагають. А в літературі тут і там змальовані ситуації, коли несумлінний голова колгоспу накладає надто великі норми на жіночі руки. У романі його викривають та й усувають за те. Але чи так воно буває у дійсному житті?

Між тими двома потугами — західнім індустріялізованим світом і совєтським бльоком разом із сателітами — стоїть Третій Світ. Його не можна назвати одностайним. Є в ньому країни, що змагають до індустріяльного розвитку (Індія, Тайван), є такі з трохи краще поставленим хліборобством (Бразилія, Єгипет), а є й такі, де сільське господарство ще на дуже низькому степені розвитку (більшість країн Африки). Ці країни Третього Світу — це велика проблема теперішнього часу. Залишились вони на призволяще долі, як після-колоніяльне явище і викид сумління західнього світові. А цю ситуацію

(Продовження на стор. 3-ій)

Д-р Михайло Данилюк

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

НОВА ОСТОРОГА ЦЬОГО ЛІТА

Читачі, мабуть, пригадують про нову тенденцію поширення західнього типу енцефаліту останніми кількома роками на середні і східні стейти Америки й останні епідемії цієї недуги, наприклад, у Чікаго, коли десятки людей захворіли і для багатьох це закінчилося смертю, або ушкодженням мозку на ціле життя.

Дощове літо у багатьох стейтах цього року сприяє поширенню цієї недуги, оскільки ці типи запалення мозку розносять комарі, а надмір води на поверхні грунту утворює додаткові місця розмноження комарів. Тому стейтові і федеральні уряди Охорони Публічного Здоров'я останніми тижнями розсилають остороги до медичного і громадського відома, що цього літа у багатьох стейтах можна сподіватися помітно збільшеного числа захворювань.

Енцефаліт т. зв. західнього типу — це запалення мозку на базі інфекції вірусового походження. Перебіг хвороби подібний до інших типів енцефалітів, також подібний до, наприклад, деяких типів менінгітів (запалення мозкових оболонок), а всі вони разом і кожний зокрема дуже серйозні занедужання, що ведуть часто до смерти абож постійного ушкодження мозку, яке у свою чергу залишає постійний дефіцит психічного здоров'я або неврологічні ушкодження із занепадом загального здоров'я. У дітей, наприклад, якщо вони виживають із запаленням мозку, найчастіше утворюється недоумковатість із паралічами окремих груп м'язів або кінцевок. Дитина загальмовується у нормальному розвиткові.

В Америці знаємо три типи енцефаліту, що їх розносять комарі: 1. Західній тип; 2. Сент Люїс тип і 3. Каліфорнійський тип. Поширення західнього типу й іноді Сент Люїс типу сягає деякими роками середніх, південних, а часами і східніх стейтів. Також існує т. зв. східній тип енцефаліту, який поширений у північно-східніх стейтах. Цього літа, із-за дощів, багато стейтів будуть мати помітну кількість захворювань вірусовим запаленням мозку, оскільки їх переносять комарі. Часами енцефаліт переноситься також кліщами, але під цю пору року це не актуальне, бо кліщі никнуть раннім літом.

В Україні відомий енцефаліт, він частий зокрема у сибірських тайгах, де найбільше на нього наражені каторжани і засланці із-за браку профілактичних, гігієнічних і лікувальних засобів.

Джерелом розмноження вірусів енцафаліту (їх є аж 22 типи) найчастіше бувають птахи і деякі гризуни. Їх комарі (або весною — кліщі) переносять на домашні тварини і на людину. Із-за „перенаселення" комарями цього літа центри охорони здоров'я сподіваються збільшеної кількости захворювань.

Рання стадія хвороби типова симптомами гарячки, болю голови, запаморочення, розкладом свідомости, нудотами, напруженням м'язів потилиці, згодом появляються посмикування окремих груп м'язів, які доходять до паралічу кінцівок. Звичайно, при появі таких підозрілих симптомів людину негайно кладеться у лікарню для остаточної діягнози і застосовується енергійне лікування, яке, на жаль, не завжди успішне. Антибіотику проти цього, як всякого іншого вірусу ще нема.

Найбільше драматичний перебіг хвороби спостерігається у дітей, юнаків і людей старого віку. Смертність серед цих груп — висока. Неврологічні розлади після видужання — дуже часті. Отже, недуга доволі серйозна, щоб її берегтися і вживати всяких можливих профілактичних засобів, щоб нею не заразитися.

Цією медичною розвідкою ми бажаємо остерегти українську громаду Америки і Канади, оскільки під сучасну пору відбуваються масові таборування, виїзди на дозвілля, оселі, здвиги молоді, вакації, риболовство тощо. Ця активність наражує усіх на дозвіллі, а навіть у міських парках, на не дуже приємну „зустріч" із комарами. Із поширенням можливости заразитися від них енцефалітом, ми радили б застосовувати деякі профілактичні заходи.

Звичайно, найкращою профілактикою було б знищити комарів, але оскільки це практично неможливо зробити на всіх територіях, зокрема лісових й озерних, треба застосовувати інші методи.

І тут доходимо у цій справі до цікавих фактів. Отже, комарі, які розносять вірусa енцефаліту, кусають лише від заходу сонця до його сходу, найбільше вввечорі і ранньою порою ночі. Вони вдень не кусають. Вдень вас жалить інше комарине нещастя, яке цього віруса не розносить.

Рекомендується, отже, зберігати себе від комариних укусів лише після заходу сонця. Виходячи надвір, у ліс, озеро, а також у випадку таборування вночі треба носити одежу, яка покриває ноги, бодай частинно руки (довгі рукави), а відкриті частини тіла намащувати мастями, кремами або скроплювати із розпилювачів рідину, яка відлякує комарів. Таких розпилювачів і кремів, які відганяють комарів, можна придбати у кожній крамниці, аптеці тощо („ріпеллант").

Якщо навіть не буде епідемічних спалахів у будь-яких східніх стейтах, то все одно, як відомо, молодь і старші громадяни з'їжджаються на Союзівку, Верховину, оселі СУМА, ОДУМ, Пласту й інших організацій із усіх кінців Америки і Канади. Ми думаємо, що було б на місці, коли б інструктори, вчителі молоді, адміністрація осель, пластові сеньйори тощо пригадували молоді про таку просту профілактику від укусів комарів вночі і заохочували їх до вживання розпилювачів проти комарів.

УПСО заповідає річну нараду

Торонто (рід). — Українське Патріярхальне Світове Об'єднання „За єдність Церкви і Народу" відбуде свою чергову Річну нараду 12-го серпня 1978 в Торонті, Онтаріо, Канада, в приміщеннях церкви св. Отця Миколая при Велсдс евеню. У цій нараді візьмуть участь члени Головної Ради, Контрольної Комісії і Товариського Суду, як також представники Управ Патріярхальних Товариств і Комітетів та Складових Організацій УПСО.

У програму Річної наради ввійдуть звіти Президії і референтів Головної Ради УПСО, як також представників поодиноких Патріярхальних Товариств і Комітетів та Складових Організацій УПСО; обговорення організації і програми III Конґресу мирян, що запляннований на 22-го листопада 1978, напередодні III Конгресу СКВУ, що відбудеться в Ню Йорку, а темою цього Конгресу мирян буде: „15 років змагання за Патріярхальний устрій Помісної Української Католицької Церкви"; устелення напрямних дальшої праці УПСО; справа бюджету УПСО на 1979 рік; визначення дати і місця Загальних Зборів УПСО; інші невідкладні справи УПСО.

Вечері того самого дня відбудеться зустріч учасників Річної наради УПСО з ширшою українською громадою Торонта. У програмі цієї зустрічі буде доповідь проф. Василя Маркуся на тему: „15 років Патріярхального руху...що далі?"

Леся Лисак-Тивонюк

БОЖА ВОЛЯ

Ганна стояла біля печі, мішала кашу в горщику і думала: „Коли людина залишиться зовсім самотня, не хочеться навіть варити вечері. Люди, які мають родину, вже давно повечеряли, а я ледве примусила себе зготовити цю скромну страву. Що ж, коли людина вже нікого не має на світі, здається, що її існування без цілі.

Знадвору долітав якийсь гуркіт. Затоплена у невеселих думках, не звертала на це уваги. Та гуркіт був наполегливий і незвичний. Відрухово виглянула у вікно: хлопчисько-підросток бив щосили вістрям лопати об її третьої від неї хати. Падали відірвані дошки, у стіні постала діра.

— Що за вандалізм! — здригнулася. Знала, що в цьому будинку живе самотній дуже старий чоловік. Хіба він цього не чує? А може він уже кудись випровадився або перебуває в шпиталі? Давно вже його бачила.

Перший відрух — прикликати поліцію. Та підросток, кинувши лопату, вже зник. Якщо поліція не зловить на гарячому вчинку, якщо нема свідків, які свідчили б, ніщо не допоможе. А вона навіть не бачила крізь вікно його обличчя! Знала тільки, що в хаті, з якої він вийшов, постійно збирається банда хлопчиськів-дикунів, якими ніхто не опікується. Батько цих трьох чи чотирьох хлопчиськів ніколи не буває вдома, мати давно кудись виїхала. Із сусідства сходиться там завжди юрба підростків.

Страва у горщику кипіла, та Ганна не звертала на це уваги. Щось наче прикувало її до місця біля вікна, не дозволяло відійти. За часок побачила, що інший хлопчисько щось поклав у вибиту в стіні діру. Що саме?

Раптом блиснули язички вогню. Ганна задеревіла. Язички блимали, високий, густий стовп диму підносився вгору...

Опритомніла. Побігла до телефону. Гарячково накрутила число 911. — Я бачила, як підпалили хату! — крикнула у слухавку. — Ми лучимо вас з пожарною сторожею — відповів голос.

Подала пожарникам назву вулиці, число дому, ще допитували її, в якій це околиці. Пояснила. — А тепер сполучіть мене знов з поліцією — сказала дерев'яним голосом.

— Я хочу подати інформації відносно підпалу цієї хати — сказала до когось, захованого за числом 911. — Ми зараз візьмемо ваші інформації — відповів чоловічий голос, — не відходьте від телефону, нам треба сполучитися з іншим відділом. Здогадувалася, що це означає: її свідчення будуть, мабуть, записувати на ленті. Знов почула жіночий голос, який виявився голосом секретарки цього відділу. Безбарвно почала свою розповідь. — Я тільки не бачила облич, — сказала, — бо злочинці, підпалювши, заховалися. У мене слабкий зір, тут була певна віддаль.

Глиняними ногами вийшла з хати, залишаючи недоварену страву. Якраз над'їхала пожарна сторожа. Ганна бачила, як один із них, вибивши парадні скляні двері, увійшов до будинку. За ним поспішило ще двох. Інші гасили вогонь. А стовпи диму підносилися вже з-понад даху...

Збіглася юрба, жадібна сенсації. Ганна стояла оподалік мовчазна і понура. Підпалений ріг будинку, біля якого був бічний вхід, загіпнотизував її. У голові наче не стало думок, була якась порожнеча.

Нагло побачила, що крізь бічні двері, ще не обняті вогнем, ті двері, до яких прилип її зір, відкрилися і двоє сильних пожарників виводили під руки старця. На його обличчі не малювалося жадне почуття — видно був напівпритомний. Посадили його на східцях хати підпалювачів...

Ганна підійшла до нього. — Може хоче напитися води? — спитала. — Я принесу. — Ні, ні, дякую — відповів старець, мов автомат — я почуваюся добре...

Ще кілька хвилин стояла на хідинку. Бачила, як рубають дах горючої хати, як поливають водою дах хати підпалювачів. Бачила, як амбулянс забрав двох пожарників до шпиталю. Глиняними ногами поволіклася до своєї хати. Там її опустили сили.

Станула на коліна перед іконою Пречистої і пробувала молитися. Замість молитви, яку хотіла проказати, вирвалися з грудей хрипкі слова: „Господи... прости мені грішній... Я гнівила Тебе, думаючи, що я вже зовсім зайва на цьому світі... Я ж така жахливо самотня... нікому непотрібна... А Ти, Господи, вчинив мене ніні знаряддям своїх рук...

Стерпла на думку, що коли б пожарники прибули пару хвилин пізніше, старець напевно згинув би у вогні...

Стало їй млосно. Рештками сили кінчала імпровізовану молитву: „Ти дав мені грішній ще раз доказ, що в усьому є Твоя свята Воля... Так, вона незрозуміла нам, людям, але це Твоя Воля, Господи...

[Кінець]

Прийдіть з допомогою

Засноване в Парижі Братство св. Симона одним із основних своїх завдань ставить давати допомогу нашим братам і сестрам, які терплять тяжкі муки в Гулагах Росії та їхнім родинам, які залишилися без жадних засобів до існування, бо „гуманна" комуно-совєтська влада позбавляє праці рідню політичних в'язнів. Так само маємо своїм обов'язком допомогти тим, кому пощастило з концтаборів і заслання повернутися до своїх родин, але яким не дають праці. Для допомоги тим шляхетним нескореним борцям за свободу українському народові потрібні великі гроші, бо щоб закупити продукти харчування родини ув'язнених мусять це робити на чорному ринку, де платиться високі ціни. Саму посилку, щоб вона напевно дійшла, треба пересилати з допомогою адвоката, що теж дорого коштує. І хоч як би дорого ті посилки коштували, а їх посилати родини ув'язнених мусять, щоб підтримати виснажений тажкою працею і недоживленням організм ув'язненого. Крім того саме одержання посилки морально підтримує ув'язненого, який бачить і відчуває, що його не забувають, що про нього турбуються і це дає йому силу відпорности на всякі тяжкі іспити. Не забуваймо й того, що політичні в'язні в Росії мають право всього на лише одне побачення в рік зі своєю найближчоюріднею. Але й те побачення рідні тяжко забезпечити через матеріяльні злидні тим більше, що подорож з України в концентраційні табори Ґулаґу на Урал, в Сибір чи на Далекий Схід річ дуже коштовна.

Не слід забувати й того, що стероризовані люди СССР бояться підтримувати політичних в'язнів чи допомогти їхнім родинам, тому нам, українцям вільного світу, треба йти на великі матеріяльні жертви щоб допомогти нбашим людям, які страждають за вселюдські ідеали, за волю України продуктами харчування, взуттям і одягом. Це буде нашим вкладом в опір фізичного знищення і морального заломлення наших людей, борців за свободу.

Є й друга біда, може ще й більша, — русифікація України. Проти неї ми мусимо боротися всіма нашими силами, всіма доступними ман засобами. Одним із таких засобів буде пересилання книжки. Люди в Україні не знають наших еміграційних письменників і їх творів. Треба пересилати ці твори в Україну. Посилати книжки релігійні, з історії України, пригодницькі, з географії України. У кожного з нас є багато таких книжок — треба щоб вони не припадали пилюкою. Пересилайте нам. Просимо наші видавництва хоч по одному примірнику кожної виданої книжки пересилати нам. Про те саме просимо і бібліотеки у яких є багато дублікатів. Віримо, що люди доброї волі відгукнуться на наше прохання, а ми зі свого боку подбаємо про пересилку тих книжок нашим людям в Україну.

Просимо засновувати Братства, як то було в Україні в XV-XVI-XVII століттях, а одночасно тим Братствам вливатися в Світове Об'єднання Братств св. Симона в Парижі. Це дасть багато людей для нашої праці. Наші молоді люди можуть цим зацікавитися. Тут величезне поле для роботи!

У нас є СКАВ, інформаційна служба, ми це знаємо і не робимо нікому жадної конкуренції — роботи вистачить для всіх. З іншими інформаційними службами ми радо ділитимемося інформаціями. Confrerie St-Simon, President: Petro Plewako, 6, Rue Palestine, Paris-19, Tel. 205-93-62.

Петро Плевако

ДО СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ...

(Закінчення зі стор. 2-ій)

прагне використати совєтський бльок. Кожна бо позиція, здобута в країнах Третього Світу, дає йому підставу до дії чи то пропагандивної чи то стратегічної.

Залежно від ступеня розвитку тих країн виглядає також ситуація жінки. Є тут намагання перейти якнайскоріше всі етапи жіночого руху (Індія, Бразилія), ідуть заходи розбудувати заробіток для жінки у домашньому промислі (Іран, Мехіко), дають змогу виїхати до країн Заходу для вишколу (Філіппіни, Корея). Але це лиш допоміжні засоби. Столітнього розвитку не можна перескочити в кількох роках.

У своїх заходах — збудити і піднести ці країни — західній світ прийшов до висновку, що великою перешкодою є відсталість і заскорузлість не так чоловіків, як жінок. Погляди на родинне життя, зберігання гігієни, домашнє господарство, віджива родини — це все ділянки, в яких перше слово має жінка. Щоб рушити країну з примітивного животіння до якогось цивілізованого рівня — треба найперше освідомити жінку, а щоб її освідомити, треба дати їй освіту нарівні з чоловіком.

Отже в тій боротьбі за Третій Світ заважила також жінка. В усіх тих з'їздах, зустрічах, нарадах ідуть заходи в її користь. В часі Світової Жіночої Конференції у Мехіко у 1975 р., а перед тим у часі Світової Конференції Популяції в Букарешті і Світової Конференції Харчування в Римі, як і в часі Світової Конференції Житла у Ванкувері ідуть змагання за те, щоб жінка Третього Світу пробудилась до життя, щоб стала самостійно думаючою одиницею, з умінням та й охотою станути на шлях поступу з користю для своєї родини і країни.

Отже як бачимо, той жіночий рух, що його злегка висмівають або приписують йому Бог зна які спонуки, має далекосягле значення. Без сумніву бувають певні викривлення чи екстреми, як у кожному масовому рухові. Та вони не творять суті цього прямування. Біда в тому, що засоби інформації (преса, радіо, телебачення) не присвячують уваги справжнім осягам, дійсному його змістові. Як у кожному рухові — шукають сенсації. І тому роздмухують побічні прояви, що не мають значення для цілости.

Як ставиться до цього руху українська жінка, що вийшла з України і поселилась на Заході. Старші річники мають за собою трудний шлях політичної емігрантки, що мусіла задомовитись на новому поселенні. Багато їх вийшло з рідного краю з почуттям відповідальности за його долю. Бажаючи зберегти своє середовище, вони влилися в існуючі організації або творили нові там, де ще їх не було. Все їх намагання було спрямоване на збереження субстанції української спільноти й оборону Рідного Краю.

Жінки середнього і молодого віку вже виросли в країнах поселення. Вони почувають себе громадянками нового світу, але їх відповідальність за долю рідного краю також дуже жива. Тому працюючи в існуючих організаціях чи створивши нові, — вони успішно й активно промощують шлях правді про Україну.

Коли висунути питання, як має українська жінка поставитись до теперішнього жіночого руху в країнах свого поселення, то відповідь може бути тільки позитивна. Адже вона живе в цій країні і всі суспільні течії її також обходять. Несправедливість, що її зустрічає жінка в пошукуванні праці, чи відмова у стипендії, що її дістає студентка та інші прояви дискримінації — це все заторкує її подібно, як кожну американку чи канадійку. Вона мусить орієнтуватись у політичних гаслах, що користуються або протидіють жіночому рухові. Вона мусить опанувати складну машину громадської дії, яка спирається на правилах і довголітньому досвіді. Вона мусить діяти на цьому ґрунті.

Це потрібне не тільки для власного добра. Цього вимагає також від неї поневолена Батьківщина. Бо ще надто мало маємо приятелів у західньому світі, занадто сильні є пересуди проти нас. А ця власне плятформа, оцей похід жіночого руху для нас відкритий. Тут можемо підносити голос в обороні поневолених, тут можемо з'єднувати приятелів для нашої справи.

Ми свідомі, що це не є легке завдання. На цій плятформі перехрещуються інтереси різних груп, лунають голосні гасла різних напрямків, перемагають сильніші і зручніші. Буває, що під натиском крайніх напрямків вискочить якась деструктивна ідея і знайде відгук у світі. Приклад — домагання безплатних абортів, що було ухвалене на Американській Жіночій Конференції у Гюстоні, Тексас, у листопаді 1977. Та хоч ми не погоджуємося з тим, то це не значить, що ми повинні відійти від тієї боротьби. Власне там ми повинні бути, щоб усюди зазначувати наше становище, знаходити однаково думаючих, протиставитись аморальним і протихристиянським гаслам. Нам не може бути байдужа доля жінки в західньому світі, бо ми й наші дочки будуть її переживати. Тому, мобілізуючи в собі самих усі сили, що їх нам дала віра Христова і наше традиційне виховання, — ми повинні брати участь у тому рухові. Як сказано, не йдеться тільки про наш власний добробут чи кар'єру. Але слід пам'ятати також про нашу Батьківщину. Без наших пересторог, без наших зусиль західній світ не почує голосу наших борців. А ми є єдиною їх опорою у тому нерівному змагу.

Врешті, не можемо також приглядатись безчинно, як поступає вплив комунізму у Третьому Світі. Рятуючи жінку Третього Світу від нужди й занепаду, — протиставимось також тим темним силам, що діють проти неї.

Може хтось сказати — а такі голоси чуємо часто — що нас надто мало. Серед великої маси західнього жіноцтва ми згубимось, ми не осягнемо нічого. Краще замкнутись у своєму середовищі і зберігати в ньому цінності, що їх нам дала наша віра і традиція. Такі голоси виходять на сторінки нашої преси, їх чуємо часто в дискусіях.

На це можна відповісти, що перерішує не кількість, а якість. Дуже часто малі, але цілеспрямовані гурпи досягають більшого, як масові течії. Треба тільки освідомлення своєї відповідальности, а вона існує в нашого жіноцтва і дуже жива серед нашої молоді.

Зустріч з генералом Григоренком у Вашінґтоні

Вашінґтон, Д.К. (Ю.П.) — Із ініціятиви Вашінґтонської групи Українського Демократичного Руху та місцевого відділу прихильників російського журналу „Континент" в кінці минулого місяця тут відбувся виступ генерала Петра Григоровича Григоренка. Щоб зацікавити цим виступом і українців і росіян, і таким чином створити позитивні умови для діялогу цих двох груп, досягнено порозуміння, що ген. Григоренко говоритиме по-українськи, а його промову перекладатимуть на російську мову, як також запити українців і відповіді ген. Григоренка.

Виступ генерала Григоренка, відомого борця за людські і національні права народів СССР, совєтський уряд якого недавно позбавив громадянства, викликав велике зацікавлення серед місцевих українців і росіян, і заля зустрічі заповнилась вщерть. Були також представники поляків та інших національностей.

Вечір відкрив Степан Процик, який репрезентував Український Демократичний Рух. Говорячи по-українськи, він привітав присутніх і пояснив численну участь у цій зустрічі як визнання ідей, що їх несе ген. Григоренко і вияв великої пошани до нього та його численних однодумців, що як на волі так і в неволі своєю повсякденною діяльністю засвідчують невмирущість боротьби проти потоптання людських і національних прав народів СССР. Пан Процик також сказав, що цю зустріч організатори бажають використати для пошуків спільної основи для боротьби наших народів за звільнення від комуністичної диктатури та імперіялізму. Про ген. Григоренка пан Процик сказав, що це людина міжнародного маштабу, один з перших організаторів боротьби за свободу українців, росіян, кримських татар та інших народів, поневолених і пригнічених совєтським диктаторським режимом. Ген. Григоренко і його однодумці, керуючись важливими завданнями сучасної доби, взяли на себе відповідальну ролю шукання й творення дійсної — а не совєтської словесної — міжнаціональної солідарности, опертої на взаємному визнанні права кожного народу на самостійність.

Представник Асоціяції прихильників журналу „Континент" Юрій Ольховський, який говорив по-російськи, заявив, що він і його організація цілком поділяють те, що сказав пан Процик. Генерал Григоренко, говорив п. Ольховський, є учасником боротьби за права людини, за права культурні і національні всіх народів. Ген. Григоренко — українець, але він бореться також за свободу росіян, кримських татар, за свободу всіх народів, поневолених совєтським колоніяльним режимом, він символізує дружбу всіх пригнічених народів, узагальнення боротьби проти спільного ворога кремлівської диктаторської кліки. А тому ген. Григоренко належить нам усім, усьому людству. Проф. Ольховський закликав українців і росіян поважати один одного і визнавати усі права кожного народу, релігійні, культурні, національні й зокрема право кожного народу на його самовизначення. Тільки так ми зможемо успішно боротися проти нашого спільного ворога-комуністичного імперіялізму.

Після представлення ген. Григоренка з'ясувалось, що він мусить незабаром виїхати з Вашінґтону, бо має інші зобов'язання. А тому, що переклад його промови на російську мову забрав би багато часу, він запропонував говорити частково по-українськи і частково по-російськи. Ген. Григоренко заявив, що він волів би говорити по-українськи, українська бо мова в Совєтському Союзі пригнічена, а російська служить як знаряддя русифікації, але тому, що серед присутніх є багато росіян, він буде говорити частково і по-російськи. Він висловив надію, що присутні розуміють обидві мови. Після доповіді були запитання й відповіді, в перекладі на російську чи українськьу мову, залежно від того, хто ставив запитання.

Пояснюючи заголовок своєї доповіді „Вільнодумство в СССР у минулому і сучасному" ген. Григоренко сказав, що слово „вільнодумство" не зовсім правильно окреслює наростаючий у Совєтському Союзі рух, що бореться за розкріпачення людини, за її елементарні права. Спочатку на захист цих прав виступили одиниці, потім у них появились послідовники, а тепер правозахисний рух має масовий характер, не зважаючи на всі протизаходи совєтського уряду. Прикладом цього є заснування незалежної профспілки робітників, яка бореться за права працюючих, які існують тільки на папері. Правозахистний рух буде розвиватися далі і наше завдання у вільному світі — допомагати йому при кожній нагоді. Наприклад, тепер треба активно виступати на захист Юрія Орлова, сказав П. Григоренко.

Ген. Григоренко висловився проти революцій, бо вони, на його погляд, приносять тільки горе. Щоб знищити комунізм силою, говорив він, то ця сила мусіла б бути ще більш тоталітарна, ніж совєтська система. Він глибоко вірить в еволюцію, яка наприклад сталась у Франції після Паризької Комуни.

У збройних силах СССР відкритого правозахистного руху немає, говорив ген. Григоренко, але є підпільний. Молодь, що співчуває цьому рухові, в умовах тоталітарного режиму не може виступати відкрито. Але інтервенція Совєтського Союзу в Чехо-Словаччині виявила багато незадоволення серед війська, і були навіть випадки відкритих виступів проти тієї інтервенції. Це саме стосується й національного питання. Хоча назовні виявів протесту проти національної політики СССР немаї, проте свідомість, що його не розв'язано задовільно, існує.

Україна, говорив ген. Григоренко, стоїть за свою незалежність, від якої вона ніколи не відмовиться. Україна повинна стати незалежною без плебісциту, бо український народ уже виявив свою волю. Тільки ставши незалежною, вона може в умовах свободи вирішувати свої зв'язки й союзи. У своїй боротьбі за незалежність Україна розраховує на власні сили й на підтримку своїх природних союзників-своїх сусідів, включно з росіянами та іншими поневоленими народами СССР. Правда, не всі російські борці за права людини думають однаково. Такі як Осипов, Огурцов та інші ще не усвідомили потреби справедливо розв'язати національне питання, але з другого боку є такі як академік Сахаров, які розуміють прагнення українців до самовизначення, хоч і не підтримують цього відкрито.

Влада в СССР, заявив П. Григоренко, діє не з позицій сили, а з позицій слабости й страху. За все своє існування вона не проголосила ні однієї політичної амнестії. На Заході часто пишуть про силу СССР. Хіба це сила? Сильна держава не боїться свого населення, не застосовує до нього терору. Навпаки, сильна держава дає незадоволеним можливість брати участь в уряді, іде на компроміси, дає змогу усім висловлювати свої погляди, створювати політичні партії та різні організації.

У боротьбі з Совєтським Союзом Захід мусить бути твердим, сказав ген. Григоренко. Кремлівські керівники брешуть, а Захід їм, здається, вірить. Брехню треба викривати. Президент Картер почав це робити, застосовуючи принцип моралі в політиці, і в цьому його треба підтримувати, всіма силами виступаючи проти безпринципних політиканів, що намагаються відвести його від такого курсу. Тільки тверді позиції впливають на Кремль, тоді як розрядка, детант, приводить тільки до капітуляції. Але тиранія не вічна — продовжував ген. Григоренко. Фотографії Брежнєва та інших членів Політбюро свідчать, що владу в СССР тримають старі люди, закостенілі в своїх поглядах. Сам Бог почне незабаром змінювати пануючу кремлівську кліку, і хоч би хто прийшов на її місце, нова влада буде вести себе інакше, бо так далі робити, як роблять теперішні керівники, просто неможливо. Це дає надію на краще.

На закінчення ген. Григорнко висловив погляд, що національне питання є гострішим на еміграції ніж у Совєтському Союзі, де пріоритетом є знищення терористичного режиму як такого. Там співпрацюють усі, хто бажає змін, бо терор дошкулює усім. Прикладом цього є Фонд допомоги політичним в'язням і їхнім родинам, заснований О. Солженіциним, яким відає Олександер Ґінзбурґ. Фонд допомагає усім без огляду на національність. Саме так, разом, треба працювати на користь спільної справи. Коли ми будемо працювати так, то і я невдовзі повернусь на Україну, закінчив свій виступ ген. Петро Григорович Григоренко.

Д-р Юрій Сосенко отримав лікарський диплом

Хоча як багато треба труду та зусиль, щоб завершити лікарську професію, то все таки мусимо похвалитися тим, що серед нашої молоді зростають невпинно кадри молодих лікарів.

Одним з таких трудовитих піонерів в Чікаґо є д-р Юрій Сосенко, який в червні 1977 отримав диплом.

Д-р Юрій Роман Сосенко народився 17-го грудня 1952 р. у Ню Йорку. Він є сином відомих українських громадян д-ра Романа і Галі, з дому Гринюк Сосенків. Малим хлопцем переїхав до міста Джолієт біля Чікаґо, де його батько відкрив лікарську практику.

Щоб захоронити дитину від чужого середовища, батьки висилали його на дитячі літні табори на оселю Равнд Лейку, де його мати надалі є невтомною працівницею і великою ентузіясткою цієї оселі, яка тепер гуртує велике число молоді.

Від першої кляси аж до складання матури доїжджав він до Школи Українознавства в Чікаґо. Був учасником багатьох новацьких і юнацьких пластових таборів, крім цього відбувши вишкіл в „Лісовій школі".

Народну та середню школу оо. Кармелітів у Джолієт закінчив з відзначенням. Крім гри на фортепіяні, що її вивчав у джолієтській консерваторії, грав на клярнеті в духовій шкільній оркестрі, в групових чи окремих змаганнях здобув багато нагород. У вільний від науки час займався спортом — відбиванкою, їздою на водних лижах „скуба дайвінг", зимою їздив на лещатах.

Д-р Юрій Сосенко

По закінченні середньої школи передмедичні студії закінчив у Льойоля університеті. В 1974 р. отримав ступінь бакаляра „кум лядде" з біології. В тому ж році прийнято його на медицину до Чікаґо Медікал Скул, де по трьох роках 9 червня 1977 р. отримав диплом доктора медицини. 1977 р. розпочав урологічну резидентуру в Пресбітеріянському шпиталі Сант Лукс, в Чікаго його батько був добрим прикладом для нього, бо три роки тому зробив іспит із спеціялізації загальної медицини. Юрій має ще брата Олександра, який тепер є на четвертому році медицини при Іллінойському університеті.

Д-р Юрій Сосенко та ціла родина п-ва Сосенків є членами 399-го Відділу УНС в Чікаго.

Роман Б. Припхан

НОВИЙ ЛІТАКОНОСЕЦЬ

Вашінгтон. — У понеділок, 7-го серпня, Палата Репрезентантів 218-ма голосами проти 156-ох проголосувала призначити 2.1 більйона долярів на розбудову п'ятого з черги корабля-літаконосця, який вживатиме атомову енергію.

Рішення Палати вважають поразкою для Білого Дому, бо президент Джіммі Картер і його дорадники твердять, що Америці не потрібно додаткового атомового літаконосця, але погоджуються на розбудову меншого конвенційного літаконосця.

Зі сумом повідомляємо, що дня 28-го липня 1978 року, зовсім несподівано, на розрив серця, помер у Ню Йорку, на 68-му році життя, уродженець села Садки, повіт Заліщики,

інженер-агроном
АВКСЕНТІЙ ГРИГОРКІВ

ПОХОРОНИ на кладовище Бавнд Брук, Н. Дж. відбулись 1-го серпня ц. р.

Хай чужа земля буде Йому легкою!

Колеги

КИТИЦЯ КВІТІВ НА СВІЖУ МОГИЛУ
Відійшла у Вічність наша Найдорожча ТЕТА

ЛЮБА з КОЛЦІВ МУРИН

на 76-му році трудолюбивого життя, одна з провідних громадських діячок на терені Судової Вишні та Рогатинщини.

Бл. п. Люба в молодих роках працювала у Львові, де пізнала, а відтак одружилась з Іваном Мурином, абсольвентом філософічних наук, бувшим старшиною Січових Стрільців.

Покійна брала активну участь у відбудові Української Держави на західніх землях України, за що була арештована і вислана до таборів інтернованих. Відтак своє життя і всю енергію посвятила для поширення освіти серед українського, працюючого жіноцтва і для його всебічної організації. Була співосновницею Союзу Українських Жінок „Жіноча Громада" та через довгі роки заступницею голови, одною з найактивніших провідниць цього руху, що мав свій окремий місячник „Жіночий Голос".

Була активною діячкою в освітній праці філії „Просвіти" і взагалі в організації молоді діточих садків в Рогатинщині.

Воєнна хуртовина загнала Її до З'єднаних Стейтів Америки, де втерла не одну сльозу, виписуючи десяткам родинам ашуранси, а відтак удержуючи безкоштовно ті родини, аж до їх самостійного господарювання.

•

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої ТЕТИ
буде відправлена

Заупокійна Служба Божа і Панахида
в неділю, 13-го серпня 1978 р., о год. 11-ій перед полуднем в церкві Богоявлення, Картер вул. в Рочестері, Н. Й.

Про молитви за душу Покійної просять горем прибиті:
сестрінка **МАРІЯ КРИЖАНІВСЬКА**
з мужем **МИХАЙЛОМ**
і синами: **БОГДАНОМ і ЮРІЄМ**
і Їхніми Родинами

УСПІХИ НАШОЇ МОЛОДІ

Д-р Петро Фещенко-Чопівський закінчив медичні студії

Петро Фещенко - Чопівський, син д-ра медицини Юрія і Софії Фещенко-Чопівських та внук Константина- і Марії Клепачівських із Зайону, Ілліной, закінчив Медичний факультет Джордж Вашінґтон університету у Вашінґтоні, ДК., отримуючи 26-го травня ц. р. диплом доктора медицини.

Д-р Петро Фещенко-Чопівський закінчив університетські студії після цілого ряду надзвичайних успіхів, які він виявляв під час своїх студій.

На першому році медичних студій Петро Чопівський отримав премію імени великого науковця — медика Вілліяма Бомонта, за виконання оригінальної лябораторійної праці з ділянки репродуктивної фізіології. Цей факт, що працю студента першого року так високо оцінено, трапився тільки вдруге в історії цієї організації.

Тоді ж Петра Чопівського обрано в члени Почесної Медичної Організації ім. Вілліяма Бомонта, членство в якій є обмежене до 5 відсотків студентів кожного курсу.

На третьому році Медичної Школи Петро Чопівський був вибраний на президента того ж Почесного Медичного Товариства.

В цьому ж році Петро Чопівський стає єдиним представником від студентів у Конґресі для Дослідів Джордж Вашінґтон університету Медичної Школи і засідає з Комітетом наукових справ, де він має право голосувати нарівні з поважними професорами-науковцями.

Того ж року Петра Фещенка - Чопівського обрано на президента Товариства св. Юрія. Це є Товариство трьох медичних шкіл: Джордж Вашінґтон університету, Джорджтавн університету і Говард університету, яке присвячується для студій і поборювання пістряка та про це ширше інформує суспільство.

З огляду на добру працю на Медичній Школі, Петра Чопівського обрано членом Обстетричної Почесної Організації ім. д-ра Кейн і д-ра Кінґ, яка складається з 10-ох відсотків найкращих в науці студентів.

При кінці четвертого року медицини Петра Чопівського запросили професори Принстонського університету виголосити інформаційну промову до студентів, які хочуть студіювати медицину.

На четвертому році студій Петро Чопівський одержав стипендію від Меморіял Слоан Кеттерінґ шпиталю в Ню Йорку, який зараховується як один із найкращих шпиталів у ділянці пістряка, для студій діягнози цієї хвороби. Крім того він відбув практику в Головному Шпиталі в Сан Франсіско, а також в найстаршому шпиталів Англії в Лондоні — св. Вартоломея.

Д-р Петро Чопівський закінчив у 1970 р. середню школу в Зайон, Ілл. як визначний учень — валедікторіян. Він не тільки був добрим студентом, але також визначався в інших ділянках: він був визначним грачем в шкільній дружині кошиківки і був три рази вирізнений як

Д-р Петро Фещенко Чопівський

„ол кавнті", „ол конференс" і двічі як „ол стейт" — грач.

Протягом трьох років Петро Чопівський був членом студентського сенату, а також дописував до місцевої газети, маючи щотижня репортаж про події в школі.

Під час „Дня студентів в Управі міста" Петра Чопівського обрано посадником міста Зайону і він провадив засідання Міської Ради.

У 1974 р. Петро Фещенко - Чопівський з відзначенням закінчив Принстонський університет, в якому він концентрувався на біології і на слов'янських науках.

Під час четвертого року в Принстоні Петро Чопівський відмінно виготовив дипломову працю і став членом наукової організації „Сіґма Ксай"

Кожного року Принстонський університет запрошує п'ять найкращиху студентів виголосити перед професорським збором свої праці. Серед тих 5-ох був Петро Чопівський і він з успіхом виголосив свою наукову дипломову працю, над якою він працював два роки, а вона називається: „The Effects on intrahypothalanic microinfusion of catecholamines on evulation in the phenobarbital blocked golden hamster".

Під час студій Петро Чопівський дістав стипендію на подорож до СССР для поглиблення студій. Будучи в СССР на протязі двох місяців він розшукував у бібліотеках матеріяли для свого лябораторійного досвіду, який він включив у свою дипломову працю.

Д-р Петро Фещенко-Чопівський вибрав собі як спеціялізацію — родинну медицину і тепер відбуває резидентуру в цій ділянці у шпиталі Каліфорнійського університету в Лос Анджелесі.

Д-р Петро Фещенко - Чопівський по лінії батька є внуком Івана Фещенко-Чопівського, який за Української Державности був членом Центральної Ради і міністром Народного Господарства та заступником прем'єра міністрів, а на еміґрації професором Краківської Гірничої Академії.

Д-р Петро Фещенко - Чопівський по лінії матері є внуком Константина Клепачівського, який за часів української Держави в 1917-20 роках був директором Експедиції Заготовок Державних паперів та директором Державного Банку України.

Д-р Петро Чопівський належить до 114-го Відділу УНСоюзу.

Адвокат Роман Сидір Тимяк.

Ряди наших молодих професіоналістів збільшуються. 5-го травня ц. р. у залі стейтової леґіслятури в Ст. Полі, Мін., Романа Сидіра Тимяка заприсяжено та прийнято до адвокатської палати стейту Міннесота. Роман Закінчив у січні 1978 р. свої студії ступенем „юріс доктор" у школі Вілліям Мічел коледж оф Лов, Ст. Пол. Ця школа втішається великим признанням, а з її ґрадуантів вийшли такі відомі юристи, як теперішній голова найвищого суду ЗСА п. Верґер та член цього самого суду. п. Блакбурн. Роман С. Тимяк рішив залишитись у Міннеаполісі та рішив відчинити свою власну адвокатську практику в цьому місці.

Роман є сином п-ва інж. Сидора Михайла Тимяка та Марії з дому Хробак. Він народився в 1948 р. в Тунісі, де його батько був інженером та керівником української будівельної групи при будові греблі в Бен Метірі. Ціла родина переїхала до ЗСА у 1955 році. Роман ходив до парахіяльної школи св. Івана Хрестителя в Нюарку та закінчив (перший на 800 учнів) Колюмбія гайскул у Мейплвуді в 1966 р. Почав студії в університеті у Прінстоні, які він перервав у 1969 р. та зголосився як доброволець до військової служби „Марінес". По двох роках у „Марінес", Роман повернувся до Прінстону та ґрадуював „кум лядве" з ділянки економії та фізики в 1973 р. Спершу одержав працю як комп'ютор-аналіст в одній із більших фармерських кооперативів у Міннеаполісі. По двох роках праці, Роман рішив далі студіювати та вписався на право до Вілліям Мічел коледжу оф Лов.

Варто згадати, що Роман має дві молодші сестри, які теж є професіоналістками. Про них писала „Свобода" (ч. 17 із 25 червня 76 р.). Вміжчасі його сестра д-р мед. Ліда Тимяк-Карійон закінчила резидентуру в

Адвокат Роман Тимяк

Тампі, Фльорида, та почала там спеціялізацію хірурґії ока. Наймолодша сестра мґр Адріянна Анна Тимяк в червні ц. р. успішно захистила тезу із хемічної океанографії, отримуючи ступінь мастера із океанографії у Фльоридському Стейтовому університеті в Талагасі, Фльорида. Під цю пору мґр Адріянна Тимяк отримала дальшу стипендію на дослідчу працю та студії на докторат в Іллінойському університеті в Урбана, Ілл.

Батько Романа, Ліди та Адріянни, інж. Сидір Тимяк є контрактовим керівником інженерно-будівельної фірми Копперс у Піттсбурґу. Під цю пору він закінчує понад 140 мільйонову будову сталеварні для канадської фірми Дофаско у Гамільтоні. Крім своєї професійної праці, інж. Сидір Тимяк є президентом Української Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" на Західню Пеннсильвенію в Піттсбурґу, головою Окружного Осередка Товариства за патріярхальний устрій АУКЦ та містоголовою Президії Українського Патріярхального Світового Об'єднання „За Єдність Церкви і Народу" (УПСО). Ціла родина Тимяків є членами 53-го Відділу УНС.

Дмитро Головатий
53-ий Відділ УНСоюзу
Піттсбург

З діяльности філії УКУ в Філядельфії

Весняний семестер 1978

Курс: Християнська народна творчість України X-XVIII сторіч.

Викладач: проф. Г. Лужницький.

Семінари: о. проф. Музичка, проф. д-р Кушнір, о. д-р Попівчак, проф. д-р Закидальський, о. Злочовський.

Лютий 28 — Народна творчість і українська духовість — Лужницький.

Березень 7 — Криза сучасної маріології й український Богородичний культ — о. Музичка.

Березень 14 — Культ Пресвятої Богородиці на Україні — Лужницький.

Березень 30 — Теологічні основи української ікони середнього віку — Кушнір.

Квітень 4 — Культ улюблених Святих України — Лужницький.

Квітень 11 — Митрополит Могила й українська духовість — о. Попівчак.

Квітень 18 — Культ улюблених Святих України — Лужницький.

Травень 4 — Г. Сковорода й українська духовість — Закидальський.

Травень 9 — Українська народна Христологія — Лужницький.

Травень 16 — Золота доба української музики — о. Злочовський.

Травень 23 — Українська народна Христологія Закінчення — Лужницький.

Число учасників: 39 заєрестрованих студентів і численні гості-слухачі. Кожен виклад чи семінар тривав дві академічні години; відтак слідувала перерва, а опісля питання і відповіді. Після семінарів і на закінчення курсу відбулися дискусії.

Крім цього курсу на філії відбувся теж ряд доповідей і семінарів, що не були тематично пов'язані із курсом. Між ними були деякі надзвичайно вдалі, як, наприклад, семінар на тему „Харизматичний рух і особиста обнова" в якому взяли участь о. Мартин Канаван, парох храму Христа Царя, Сестра Надія, ЧСВВ, настоятелька українського сиротинця у Філядельфії й о. Тарас Лончина (модератор). На тему Українська Католицька Церква у Польщі відбулися два окремі семінари, що ними провадили Домінік Моравскі, визначний польський журналіст, і о. Зенон Злочовський, український католицький священик з Польщі.

Під цю пору адміністрація Філії далі працює над виданням скриптів викладів проф. Лужницького із осіннього семестру, „Символіка і значення українського обряду" і продовжує збирати документи і матеріяли патріярхальних змагань за роки 1963-1968.

Філія УКУ у Філядельфії стала справжнім культурним центром на терені Філядельфії. Як приклад подаємо факт, що на Філії виступав проф. Володимир Янів, ректор Українського Вільного Університету, під час його побуту на американському континенті; на Філії теж відбулося урочисте свято 90 ліття Матері Марії Должицької.

Як і у минулому звіті, можна з приємністю ствердити, що праця Філії УКУ у Філядельфії зацікавила поважне число громадян із різних середовищ та різних переконань. На виклади приходили священики, монахині, студенти коледжів та університетів, старші студенти, що вже покінчили студії, як і зацікавлені громадяни.

Слід відмітити великий вклад п-ва Навроцьких у працю Філії як і труд проф. Мирослава Лабуньки.

Леонід Рудницький

З діяльности ЛМК в Н.Й.

„Українська преса під час Визвольних Змагань"

З приводу 60-річчя проголошення 4-го Універсалу, заходами Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку і Спілки Українських Журналістів Америки відбувся у п'ятницю, 21-го квітня ц.р. окремий вечір для відзначення цієї історичної події з доповідями трьох визначних журналістів про „Українську пресу під час Визвольних Змагань" — Івана Кедрина-Рудницького, Ореста Питляра і Івана Світа.

Відкриваючи вечір, голова ЛМК інж. Тарас Грицай привітав доповідачів та голову СУЖА, ред. Ольгу Кузьмович, а з нагоди уродин ред. Кедрина, побажав йому від Клюбу і всіх присутніх багато доброго здоров'я передаючи дальше ведення програми вечора в руки ред. Кузьмович.

Ред. Кедрин у своїй доповіді зупинився головно на пресі, що виходила у наддніпрянській Україні. До часу революції 1917-го року, виходила тільки „Рада" в Києві, що її заснував Євген Чикаленко. Щойно після революції появилися численні пресові видавництва „мов гриби по дощі". У Києві виходили щоденники „Нова Рада", „Робітнича газета", „Народня Воля", „Борба", „Громадське Слово" з редактором Саліковським, де ред. Кедрин був деякий час коректором. Вся Україна вкрилася густою сіткою пресових видавництв, всюди почали виходити щоденники, тижневики, журнали, напр. в Харкові, Полтаві, Катеринославі, Умані та в багатьох менших містах і містечках — одним словом розмах був небуденний, що свідчило про національний під'йом українського народу в тих бурхливих часах. Нерідко наклад щоденника доходив до 70 тисяч примірників, що їх наші патріотичні залізничники забирали до своїх потягів і розпродували, розраховуючись потім з редакціями. Почали виходити теж і професійно-наукові видання — лікарські, інженерно - технічні, музичні і другі. З книжки „З перспективи 150 років української преси", довідуємось, що в тому часі виходило в Україні 106 газет, а по проголошенні Самостійности — 212. Після окупації України і так зв. українізації за часів Скрипника, виходило 420 газет з добрими назагал редакторами.

Ред. Питляр говорив про пресу в Галичині із заміткою, що немає певних джерел в нашій енциклопедії про пресу на західніх землях України (усього кільока рядків). До І-ої світової війни тут також був значний розвиток української преси; в 1913-му році було 80 видавництв, а вже до листопада 1918 р. число зменшилося на половину в наслідку московської окупації і повної заборони друкованого українського слова — пізніше прийшло зубожіння населення і брак паперу. Після проголошення незалежности 1 листопада 1918 року Львів — був тільки три тижні в руках українського уряду, бо захопили її польські війська, що припинили всі українські видавництва. Все ж таки в часі українсько-польської війни в кожному більшому місті в Східній Галичині перейменований на „Західньо - Українська Народня Республіка" — почали виходити газети. В Коломиї виходили „Коломийські Вісті", в Бережанах „Бережанський Вісник", „Боротьба" — Семена Вітика, та багато інших, а в Станиславові, тимчасовій столиці — урядові видавництва державних секретаріятів. З а й н я в ш и Львів, поляки дозволили видавати газету „Вперед" орган соціял - демократичної партії, але латинськими черенками, до якої пізніше прибув додаток для жінок „Наша Мета". Щойно 1923 року привернено чоловому щоденникові „Діло" його правдиву назву, бо виходив він під різними назвами через заборону. Зайнявши збройно Буковину в другій половині листопада 1918 року, румуни закрили в Чернівцях провідну газету „Буковину" та всі інші видавництва.

Після короткої перерви, ред. І. Світ обговорив події, що відбулись після революції 1917-1918 роках на далекому Сході серед українських громад і поселень. Віджило тоді приборкуване досі українське життя, почали творитися українські організацій і партійні гуртки, почали виходити українські часописи. Події, що відбувались тоді в Україні мали великий вплив також і на життя на далекому Сході. Нараховано тоді 32 назви різних пресових органів, що почали там виходити, як ось: на Зеленім Клині „Ранок", „Нова Україна", в Харбіні виходив „Манджурський Вісник", у Владивостоці — „Щире Слово", в Ташкенті — „Ташкентська Рада", що була міжпартійним органом, в Томську — „Українське Слово", в Мікольську виходила газета для австрійських полонених і багато інших. Недовго тривав цей організаційний під'йом та культурно - національне відродження серед українських громад: прийшла большевицька окупація, що припинила і знищила ці здобутки українського громадянства на Далекому Сході.

На закінчення вечора, були ще запити до всіх трьох авторів і деякі доповнення, у яких забирали голос: ред. Барагура, ред. І. Пеленська, інж. Ткачук, ред. Любович, д-р В. Гуцул, п. Грицик, а відповідали всі три автори.

У КОНҐРЕСІ СТВОРЕНО...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

вєтським Союзом, а не старатися встановити якийсь балянс; Америка повинна присвятити більше уваги розбудові системи цивільної оборони; Вашінгтон повинен зайняти більш обережне становище щодо питання загального роззброєння; Америка мусить активніше застосувати невійськові заходи, щоб зменшити впливи комуністичного бльоку, зокрема Совєтського Союзу.

Фішер та інші члени Коаліції твердять, що Америка вже тепер мілітарно слабша від Совєтського Союзу і тому цю загрозливу ситуацію треба якнайшвидше направити.

Членами Коаліції з-поза Конґресу також є крім уже згаданих, 3 колишні голови федеральних департаментів, 5 колишніх амбасадорів, 3 колишні шефи військової розвідки, 24 президенти коледжів і університетів ЗСА. З Коаліцією співпрацюватиме понад 40 громадських і наукових організацій.

Коментатори вказують, що створення „Коаліції за мир через силу" наступило саме в час, коли в Конґресі поширюється переконання, що ЗСА мусять скріпити свою оборонну спроможність в обличчі зростаючої загрози з боку Совєтського Союзу. Законодавці тепер готові схвалити більшу суму на оборонні цілі, ніж пропонує Білий Дім, що представляє собою велику зміну від каденцій президентів Джералда Форда і Ричарда Ніксона.